

Regelrådets uttalelse

Om: **Høring om sanntids trafikkinformasjons tjenester**

Ansvarlig: **Vegdirektoratet**

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Vegdirektoratet

Deres ref.:
24/18536

Vår ref.:
24/00047

Vår saksbehandler:
Bendik Dalene

Dato:
14.03.2024

Uttalelse

Om: **Høring om sanntids trafikkinformasjontjenester**
Konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Vegdirektoratet har sendt på høring forslag til endringer i forskrift 15. desember 2016 nr. 1600 om tilgjengeliggjøring av sanntids veg- og trafikkinformasjontjenester. Endringene medfører en betydelig geografisk utvidelse av virkeområde for disse tjenestene og en rekke nye pliktsubjekter. Regelrådet savner i den forbindelse en grundigere beskrivelse av næringslivet som blir berørt, samt hvordan forordningen antas å påvirke små virksomheter.

Vegdirektoratet tar opp flere sentrale problemstillinger som oppstår i forbindelse med gjennomføring av forordningen. Dette gjelder spørsmål av konkurransemessig betydning, samt krav om rapportering og samarbeid som stilles til private aktører. Etter Regelrådets vurdering er dette sentrale vurderinger i forbindelse med en vellykket gjennomføring for norsk næringsliv.

Ettersom det gjenstår å utarbeide konkrete forslag knyttet til gjennomføringen har ikke Regelrådet mulighet til å konkludere på spørsmål om målene med forslagene kan nås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

1 Om forslaget som er sendt på høring

Vegdirektoratet har sendt på høring forslag til endringer i forskrift 15. desember 2016 nr. 1600 om tilgjengeliggjøring av sanntids veg- og trafikkinformasjons tjenester. Endringen innebærer henvisning til ny kommisjonsforordning (EU) 2022/670 som erstatter dagens forordning, med virkning fra og med 1. januar 2025. Deretter følger en overgangsperiode frem mot full virkning fra 2028. Det geografiske dekningsområdet for forordningen vil bli utvidet, og flere offentlige og private aktører vil pålegges krav om å tilgjengeliggjøre data. Forordningen medfører ingen forpliktelse til å samle inn data eller digitalisere data som ikke allerede finnes. Formålet er å fastsette nødvendige spesifikasjoner for å sikre datainnehavere og databrukere tilgang til data, samt mulighet til utveksling, videre bruk og oppdatering av data for å kunne stille EU-dekkende sanntids trafikkinformasjons tjenester til rådighet, samt å sikre at disse tjenestene er nøyaktige og tilgjengelige for sluttbrukerne på tvers av landegrensene.

2 Regelrådets mandat og prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1. Rådet gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til.

2.1 Hvorfor Regelrådet har valgt å uttale seg om saken

Endringen i regelverket medfører gjennom geografisk utvidelse en betydelig økning av antallet pliktsubjekter. Det antas at disse vil oppleve både administrative og konkurransemessige konsekvenser. Det er derfor viktig å legge til rette for en vellykket gjennomføring av regelverket, siden det kan ha positive virkninger for norsk næringsliv.

På denne bakgrunn har Regelrådet valgt å uttale seg om saken.

3 Regelrådets vurdering av utredningen

Ifølge Regelrådets vedtekter § 2 første ledd skal Regelrådet ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Regelrådets uttalelser tar særlig utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksens punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1 Beskrivelse av problemet og målet med forslaget

Vegdirektoratet redegjør for hvordan forordningen søker å utbedre dagens system, og beskriver på en oversiktlig måte målet med implementering av forordningen. Det er videre positivt at utredningen viser til sammenhengen med øvrig relevant regelverk. Regelrådet mener på denne bakgrunn at problem og mål er tilstrekkelig utredet.

3.2 Utredning av alternative tiltak

Forordningen setter begrensninger for det nasjonale handlingsrommet. Dersom aktuell data finnes på digitalt format er det et krav om at dette skal tilgjengeliggjøres i tråd med forordningens krav.

Vegdirektoratet har identifisert en konkurransemessig problemstilling tilknyttet sanntids deling av informasjon om pris og tilgjengelighet for ladepunkter og fyllestasjoner for alternativt drivstoff. Det er positivt at Vegdirektoratet ber om innspill for å finne løsninger som hensyntar de bedriftene dette gjelder. Direktoratet viser til at tilsvarende utfordringer gjelder andre land i Europa. Regelrådet mener at utredningen kunne vært styrket ved å omtale hvilke eventuelle vurderinger som har blitt gjort i andre land.

3.3 Beskrivelse av berørt næringsliv

Vegdirektoratet beskriver i noen grad hvilke aktører som vil bli berørt av endringene. Regelrådet savner imidlertid et anslag på hvor mange virksomheter som vil omfattes. Berørt næringsliv kunne videre vært gjort ved en fremstilling av hvordan virksomhetene er fordelt geografisk, samt en fordeling basert på hvilke bransjer som omfattes. Dette gjelder hvem som berøres både fra ikrafttredelse i 2025, samt fra 2028 når forordningen får full virkning. Etter Regelrådets vurdering burde det også fremgått av utredningen hvorvidt små- og mellomstore virksomheter vil være blant de berørte.

3.4 Utredning av virkninger for næringslivet

Vegdirektoratet gjør rede for antatte hovedvirkninger av forslaget.

Forskriften innebærer krav om å dele konkurransesensitiv informasjon om pris- og tilgjengelighetsinformasjon for alternativt drivstoff. Regelrådet finner det positivt at direktoratet retter oppmerksomhet mot dette.. Regelrådet mener utredningen burde knyttet problemstillingen opp mot konkurranseregelverket, og hvilke konsekvenser deling av sanntids prisinformasjon kan ha. Konkurransetilsynet har tidligere advart mot uheldige konsekvenser av deling av slik informasjon ([Fraråder streng regulering av elbil-lademarkedet - Konkurransetilsynet](#)).

Vegdirektoratet viser til at Vegtilsynet vil få utvidet mandat, i tillegg til en rekke nye pliktsubjekter. Det forventes at det vil være kostnader tilknyttet dette. Regelrådet kan ikke se at det er vurdert om tilsynets administrative utvidelse vil få ytterligere konsekvenser for private aktører, eksempelvis ved avgifter for å finansiere tilsynet.

Det fremstår noe uklart hva som ligger i kravet til at private aktører er nødt til å samarbeide om kvalitet. Dersom kravet til samarbeid omfatter mer enn kravet til innrapportering av feil er det viktig at dette kommer tydelig frem, særlig dersom brudd kan medfølge sanksjoner.

3.5 Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Regelrådet finner det positivt at Vegdirektoratet ønsker innspill fra berørt næringsliv for å finne frem til gode løsninger.

Regelrådet oppfatter det slik at Vegdirektoratet anser bruk av NOBIL som hensiktsmessig for å dele steds- og tilgjengelighetsinformasjon for alternativt drivstoff. Regelrådet finner det positivt at

vegdirektoratet ser hen til allerede eksisterende plattformer for å imøtekomme forskriftens krav. Samtidig drives nettstedet i dag av en privat aktør og innmelding fra drivstoffinteressenter er frivillig. Vegdirektoratet kunne derfor vært tydeligere på hvordan det skal sikres at nødvendig data blir innmeldt og nøytralt håndtert.

4 Prinsipper for god regulering av næringslivet

Regelrådet skal følge den faglige utviklingen og praksis på områdene regelforenkling og regulering, og gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering, jf. vedtektene § 2 fjerde ledd. I dette arbeidet ser Regelrådet blant annet til bestep praksis i Norge og arbeidet med god regulering i andre land. Regelrådet ser også hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen punkt 3-1.

4.1 Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

De fleste virksomheter i Norge er små virksomheter, og disse bidrar i stor grad til den samlede verdiskapningen. Regelrådet jobber for å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store virksomheter. For eksempel kan administrative oppgaver pålagt gjennom regelverk være mer krevende for små enn for store virksomheter.

Regelrådet kan ikke se at det er tatt stilling til små virksomheter i utredningen. Regelrådet anbefaler i det videre arbeidet med regelverket at det tas stilling til hvorvidt regelverket antas å få betydning for mange små virksomheter.

4.2 Involvering av berørt næringsliv i regelverksprosessen

Etter Regelrådets vurdering er det en fordel å involvere berørt næringsliv i utredningsprosessen da disse kan gi nyttige innspill som øker kvaliteten på beslutningsgrunnlaget. Regelrådet finner det derfor positivt at Vegdirektoratet har bedt om innspill fra berørte aktører, samt avholdt informasjonsmøte som et ledd i regelverksprosessen.

4.3 Forenkling for næringslivet

Forslaget antas å virke fordelaktig for trafikantene ved å tilrettelegge for utvikling av teknologiske løsninger som sikrer bedre informasjon, trafiksikkerhet og fremkommelighet i hele vegnettet. Følgelig vil dette også komme norsk næringsliv til gode. Regelrådet finner det positivt at vegdirektoratet fremhever disse virkningene av forslaget.

4.4 Rapporteringsbyrder

Endringene medfører en plikt for private aktører til å rapportere dersom de oppdager feil i datamaterialet. Norske virksomheter er underlagt en rekke rapporteringsbyrder, i tillegg til at rapportering vil øke ytterligere i tråd med EUs grønne giv. Regelrådet vil derfor anbefale at det legges til rette for brukervennlige og effektive løsninger for meldeplikt om feil, slik at rapporteringen ikke utgjør administrative byrder av betydning for norske virksomheter.

4.5 Fremtidsrettet regulering

I forordningens innledning tas det hensyn til fremtidig utvikling ved å fremheve at statene burde samarbeide i forbindelse med krav som stilles både i denne forordningen og i fremtidige

koordineringsprosjekter. Vegdirektoratet forventer positive virkninger av forordningen ved at det i fremtiden blir enklere å etablere nye teknologiske løsninger.

4.6 Planlagt fremtidig evaluering av regelverket

Vegdirektoratet beskriver rapporteringen som kreves av medlemslandene i forbindelse med forordningen. Regelrådet vil anbefale at Vegdirektoratet vurderer om denne rapporteringen er tilstrekkelig egnet for å evaluere virkningene av regelverket nasjonalt, eller om ytterligere evalueringer burde foretas.

5 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Regelrådet finner det positivt at Vegdirektoratet belyser flere sentrale problemstillinger som oppstår i forbindelse med endringene i ny forskrift. Problemstillingene er sentrale i forbindelse med å finne gunstige løsninger for næringslivet. Samtidig gjenstår flere vurderinger knyttet til den praktiske gjennomføringen av forordningen. På denne bakgrunn kan ikke Regelrådet konkludere på spørsmål om målene med forslaget kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.